

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ ТА НАУЦІ

**Збірник наукових праць
III МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

Запоріжжя-Мелітополь, 2023

УДК 378.091.315(06)

I74

Рекомендовано до друку Вченою радою
Мелітопольського державного педагогічного університету імені
Богдана Хмельницького

Редакційна колегія:

ОСАДЧА К.П. – доктор педагогічних наук, професор;
ОСАДЧИЙ В.В. – доктор педагогічних наук, професор;
КРУГЛИК В. С. – доктор педагогічних наук, професор;
КОНОВАЛЕНКО Т. В. – кандидат педагогічних наук, доцент;
МУРТАЗІЄВ Е. Г. – кандидат педагогічних наук, доцент;
ЧОРНА А. В. – кандидат педагогічних наук, доцент;
СПИЦІН Ю. О. – доктор філософії.

I74 Інформаційні технології в освіті та науці: Збірник наукових праць.
Випуск 13. Мелітополь-Запоріжжя: ФОП Однорог Т.В., 2023. – 544 с.

До збірника увійшли матеріали, присвячені актуальним проблемам, що пов'язані із сучасним станом, перспективами розвитку, а також упровадженням та використанням інформаційних технологій у навчальний процес, наукові дослідження та економічну сферу.

Збірник буде корисним науково-педагогічним працівникам, аспірантам та студентам.

ISBN

УДК 378.091.315(06)

© Автори публікацій, 2023

Хомишак Оксана Богданівна ПСИХОЛОГІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ВІЙНИ	91
Шмаленко Юлія Іванівна, Шибанова Вікторія Василівна ВПЛИВ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ НА УКРАЇНСЬКУ МОЛОДЬ В УМОВАХ ВІЙНИ	97

Секція II ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ СУСПІЛЬСТВА

Башта Владислава Сергіївна, Кушнір Тарас Михайлович МАРКЕТИНГ У ПОЛІТИЧНІЙ СФЕРІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	101
Біль Мар'яна Михайлівна ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В ПОЛІТИЦІ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ	104
Буров Олександр Юрійович МЕТАВСЕСВІТ ТА ОН-ЛАЙН ЕНЦИКЛОПЕДІЇ : ПИТАННЯ СУМІСНОСТІ	109
Голобородько Тетяна Василівна РОЛЬ І ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ ТА СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	114
Dvornikova Polina DIGITAL EDUCATIONAL ENVIRONMENT AS A RESPONSE TO MODERN CHALLENGES IN THE PROVISION OF EDUCATIONAL SERVICES	119
Звонарьова Аліна Альбертівна ОГЛЯД ВЕБ-САЙТІВ ЛІТЕРАТУРНИХ ПЛАТФОРМ ДЛЯ ЧИТАЧІВ І ПИСЬМЕННИКІВ	123
Kasperskiy Mykyta Oleksiiovych ADVANCEMENTS AND CHALLENGES IN ELECTRONIC DOCUMENT MANAGEMENT	130

ВПЛИВ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ НА УКРАЇНСЬКУ МОЛОДЬ В УМОВАХ ВІЙНИ

Шмаленко Юлія Іванівна

кандидат політичних наук, доцент

доцент кафедри соціології

Шибанова Вікторія Василівна

Студентка 4-го курсу ОП «Соціологія»

факультету психології, політології та соціології

Національного університету «Одеська юридична академія»

Анотація. У статті досліджено вплив європейських цінностей на трансформаційні процеси в українському суспільстві, проведений аналіз впливу критичних подій на прояв ціннісних орієнтацій на прикладі української молоді під час війни, обґрунтовано важливість досліджень змін світогляду для подальшого розвитку суспільства у найважливіших сферах життя.

The impact of European values on Ukrainian youth during the war

Abstract. The paper studies the influence of European values on the transformation processes in Ukrainian society, analyzes the impact of critical events on the manifestation of value orientations on the example of Ukrainian youth during the war, and substantiates the importance of researching changes in worldview for the further development of society in the most important spheres of life.

Під час військової агресії з боку російської федерації для українського суспільства надзвичайно важливим стає збереження та захист загальнолюдських цінностей, а також розвиток власного світогляду, що враховує українські традиції та потреби. Україна, як країна зі складною історією і геополітичними викликами, стоїть перед завданням збереження своєї національної ідентичності, одночасно прагнучі до інтеграції європейських цінностей. Процес інтеграції вимагає поступового пристосування до загальноєвропейських стандартів у різних сферах, включаючи політику, економіку, правову систему, медійну сферу та культуру [1]. Цінності, пов'язані з демократією, правовою державою, громадянським суспільством та толерантністю, викликають дискусії та впливають на формування громадської думки в Україні. В сучасному українському

суспільстві, адаптивність та гнучкість ціннісних орієнтацій є складовою трансформаційних процесів. Завдяки цифровій трансформації, яка охоплює всі сфери життя, зокрема культуру, освіту, економіку та комунікацію, відбуваються значні зміни. У сучасному світі молодь є основним користувачем цифрових технологій, які активно впливають на сприйняття світу та формування цінностей молодого покоління. Українська молодь не є винятком. Цифрова трансформація суспільства суттєво впливає на сприйняття та усвідомлення цінностей молоддю через доступ до інформації, спілкування з іншими культурами та суспільствами, а також через нові можливості для самовираження та саморозвитку.

Аналізуючи вплив європейських цінностей на українське суспільство, слід брати до уваги контекст української історії, культурних традицій та внутрішньої політичної динаміки. З початку незалежності України (з 1991 року) громадяни були свідками ряду ключових подій, які безумовно вплинули на подальший напрямок ціннісного світогляду (Помаранчева революція, Революція Гідності, анексія Криму, російсько-українська війна). При даних кризових подіях найбільш явно проявляються ціннісні орієнтації. «У такий період ціннісні орієнтації людини і суспільства вибудовуються в певну ієрархію залежно від їх важливості, бажаності для людей чи суспільства в цілому. Одним явищам надається більша перевага, вони є більш важливими. У результаті на основі преференцій людини вибудовується ієрархія її екзистенційних цінностей» [1, с.172]. Під європейськими цінностями розуміють «сукупність та/або систему аксіологічних максим, основних принципів розбудови сім'ї, суспільства та держави, політико-економічних, культурних, правових та інших норм, що об'єднує значиму більшість жителів Європи та становить основу їх ідентичності [3, с.107]. Одним із ключових аспектів європейських цінностей є принцип поваги до прав людини, свободи та рівності. Необхідність збереження та просування європейських цінностей українським суспільством передбачає важливу роль освіти, медіа та громадських організацій. Розбудова інформаційно-освітнього простору, спрямованого на популяризацію інклюзивного діалогу, розуміння та прийняття різних культурних цінностей, є необхідною умовою для побудови сучасного українського суспільства, заснованого на демократичних принципах.

Вибір геополітичної орієнтації української держави у минулому визначив шлях зміни цінностей для молоді [4]. Але найсуттєвіші зміни відбулися в

останні роки, коли Україна стикнулася з воєнною агресією російської федерації, яка спричинила масову міграцію молоді до країн Європи в пошуках притулку. В умовах непередбачуваності зовнішнього середовища, молодь стала найбільш вразливою групою, яка була вимушена демонструвати готовність адаптуватися до нового та інтегрувати нові цінності у свій світоглядний простір. Прийняття законів моралі та «чужого світогляду» стало ключовим фактором адаптації для численних українських молодих мігрантів, які були вимушені шукати прихисток та розпочинати нове життя за кордоном.

Тема загальноєвропейської інтеграції завжди була актуальною для українських громадян, але вона стала особливо важливою та необхідною для багатьох людей під час військових дій. Російсько-українська війна стала каталізатором процесу формування національної ідентичності та зміцнення патріотичних настроїв української молоді. Перетворення в українському суспільстві відображають не лише зміну цінностей, але й силу молодого покоління, його готовність адаптуватися до нових умов і брати на себе нові ролі в суспільстві. Українська молодь виявляє високу гнучкість і здатність адаптуватися до змін, швидко впроваджує європейські цінності у своє життя, що створює нові можливості для прогресу та розвитку України.

Молодь, перебуваючи у вимушеній еміграції, має безпосередню можливість переймати європейський досвід. Серед української молоді спостерігається поширення таких настроїв, що прогнозує зростання боротьби за загальнолюдські права, свободу та цінності, а також зміну світогляду з пострадянської на загальноєвропейську модель, яка стає все більш визначальною в суспільстві. Для більшості молодих українців найважливішою цінністю стало право на свободу і безпечне майбутнє.

В сучасних умовах поширення впливу європейських цінностей на українську молодь пояснюється низкою чинників, які створюють сприятливі умови для змін у світогляді та ціннісних орієнтаціях української молоді. Мова йде про загальне усвідомлення та підтримку суспільством курсу на євроінтеграцію, активні «проєвропейські кроки» керівництва держави, поступове зникнення пострадянської світоглядної моделі. Навіть вимушена міграція української молоді до країн Європи створює можливості для отримання європейського досвіду, освіти та культурного обміну. Освіта грає важливу роль у формуванні цінностей української молоді. За останні роки українська освітня система зосереджується на впровадженні європейських

стандартів та цінностей в освітні програми, що допомагає молоді отримати ширший обсяг знань про європейську культуру, історію, цінності та підходи до розвитку суспільства. Завдяки цифровій трансформації, молодь має доступ до різноманітних джерел інформації, включаючи засоби масової інформації, соціальні мережі, освітні ресурси та медіаплатформи. Це розширює можливості ознайомитися з європейськими цінностями, спілкуватися з представниками інших культур та вести дискусії з ними. Молодь є більш відкритою до нових ідей, цінностей та поглядів, які є загальними для більшості європейських країн. Сьогодні є вкрай важливим забезпечити належну поінформованість молоді про європейські цінності, розширювати можливості для міжкультурного діалогу та співпраці, а також підтримувати розвиток освіти, що сприятиме формуванню громадянської свідомості та толерантного співжиття. Шляхом постійної роботи над поширенням і закріпленням європейських цінностей можна забезпечити стійке і глибоке перетворення суспільства в Україні.

Список використаних джерел

1. Шмаленко Ю.І., Матвієнків С.М. Законодавче врегулювання медійної сфери в Україні як важливий крок країни до вступу в ЄС. *Політикус* : наук. журнал. 2022. Спецвипуск. С.136-142. – <URL:dspace.pdpu.edu.ua/jspui/handle/123456789/16538> (дата звернення: 20.05.2023).
2. Ручка А. Цінності та ціннісна зміна у сучасному суспільстві. *Культурологічна думка*. 2013. №6. 172-179. – URL:https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD6_Ruchka.pdf. (дата звернення: 20.05.2023).
3. Сакало О.Є. Європейські цінності: сутнісні основи та практичне втілення. *Соціально-економічні трансформації в епоху глобалізації*. Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. Полтава, 2015. С.106-109. – <URL:http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/4335/1/Sakalo.pdf> (дата звернення: 20.05.2023).
4. Шмаленко Ю.І. Геополітичні пріоритети України в сучасному світі: автореферат... канд. політ. наук. 2002. 19 с. – <URL:http://hdl.handle.net/11300/2230> (дата звернення: 20.05.2023).